

Ergenler için algılanan beden okuryazarl??? ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenler için algılanan beden okuryazarl??? ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21111>

Özet

Ergenler için Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği (PPLSA), ergenlerin kendi **beden okuryazarlığı** düzeylerini nasıl algıladıklarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarlama aracıdır. Bu ölçek, bireylerin hareket etme motivasyonu, kendine güveni, fiziksel yeterliliği, bilgi ve anlayış gibi temel bileşenler açısından kendilerini değerlendirmelerine olanak tanır. Ölçeğin Türkçe adaptasyonu, **ergenler** üzerindeki psikometrik özelliklerini inceleyerek alana geçerli ve güvenilir bir araç sunmayı hedeflemiştir.

Ölçek, Yılmaz ve Kabak (2021) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ile Türkiye bağlamına uyarlanmıştır. Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin yapısal bütünlüğünü koruyarak Türk kültürüne uygunluğunu ve akademik araştırmalarda kullanılabilirliğini sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Beden Okuryazarlığı, Algılanan Yeterlilik, Ergenlik, Fiziksel Aktivite, **Psikometrik** Özellikler, Ölçek Uyarlama, **Physical Literacy**.

Yazarlar

Aynur Yılmaz, S. Kabak

Amaç

Ergenler için Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği'nin (PPLSA) temel amacı, 10-18 yaş aralığındaki **ergenlerin** kendi **beden okuryazarlığı** düzeylerine dair algılarını sistematik ve standardize edilmiş bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, eğitimcilerin, spor bilimcilerin ve psikologların, gençlerin fiziksel aktiviteye katılımını etkileyen öz-algısal faktörleri anlamalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Ölçeğin uyarlama çalışması, orijinal İngilizce yapının Türkçe konu alan **ergenler** popülasyonunda da geçerli ve güvenilir sonuçlar verip vermediğini belirlemek için yapılmıştır. Böylece, Türkiye'deki araştırmalara uluslararası standartlarda bir ölçüm aracı sunulmuştur.

Yapı

Ölçek, literatürde kabul gören **beden okuryazarlığı** kavramının çok boyutlu yapısını ölçmektedir. Bu yapı genellikle dört temel bileşen etrafında şekillenir: fiziksel yeterlilik (hareket becerileri), motivasyon ve kendine güven (duygusal faktörler), bilgi ve anlayış (bilişsel faktörler) ve fiziksel aktiviteye katılım. PPLSA, bu bileşenlerin birey tarafından nasıl algılandığına odaklanır.

Ölçeğin ölçtüğü **beden okuryazarlığı**, sadece motor becerilere sahip olmayı değil, aynı zamanda yaşam boyu fiziksel aktiviteye devam etme isteğini ve bu aktivitenin faydaları hakkındaki bilgiyi de kapsayan kapsamlı bir yapıdır. Bu algısal ölçüm, bireyin davranışsal sonuçları tahmin etmede kritik rol oynar.

Geçerlik

Yılmaz ve Kabak (2021) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışmasında, Ergenler için Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği'nin (PPLSA) yapısal **geçerlik** çalışmaları detaylı olarak incelenmiştir. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik değerleri belirtilmese de, akademik bir uyarlama çalışması bağlamında, ölçeğin kavramsal yapısının Türk kültürüne uygunluğunu belirlemek için genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) yöntemleri kullanılmıştır.

Çalışma, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçladığı teorik yapıları başarıyla temsil ettiğini ve yeterli düzeyde yapı **geçerliliğine** sahip olduğunu göstermiştir. Bu, ölçeğin gerçekten algılanan beden okuryazarlığı ölçtüğü anlamına gelmektedir.

Güvenirlilik

Uyarlama çalışmasında, PPLSA'nın iç tutarlılık **güvenirlilik** katsayıları hesaplanmıştır. Yüksek bir iç tutarlılık değeri (genellikle Cronbach Alfa katsayısı ile ifade edilir), ölçeğin farklı maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Orijinal kaynakta spesifik değerler sunulmamış olsa da, yayınlanan makale (Yılmaz & Kabak, 2021), ölçeğin genel olarak kabul edilebilir düzeyde güvenilir olduğunu doğrulamıştır. Bu, ölçeğin farklı uygulamalarda benzer sonuçlar üretebilme yeteneğine sahip olduğu anlamına gelmektedir, bu da ölçeğin **psikometrik** kalitesi için önemlidir.

Faktör Analizi

Ergenler için Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği'nin Türkçe adaptasyonunda, ölçeğin çok boyutlu yapısının doğrulamak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde de korunduğunu veya en azından kabul edilebilir bir uyum gösterdiğini kanıtlamayı amaçlar.

Yapılan faktör analizi, ölçeğin teorik olarak öngörülen alt boyutları (örneğin, motivasyon, yeterlilik) destekleyen bir faktör yapısı ortaya koymuştur. Bu yapısal doğrulama, ölçeğin kültürel olarak uyarlanmaması na rağmen ölçmek istediği temel **psikometrik** yapıyı koruduğunu gösterir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon). Ölçek, orijinal İngilizce versiyonun Türkçe'ye çevrilmesi ve psikometrik olarak doğrulanmasıyla elde edilmiştir.

Format: Likert tipi derecelendirme (Kaynakta derecelendirme belirtilmemiştir, ancak algılanan ölçekler genellikle 4 veya 5'li Likert formatındadır).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Ergenler.

Yaş Grubu: Tipik olarak 10-18 yaş aralığındaki ortaokul ve lise öğrencileri.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli okullarda öğrenim gören ergen öğrencilerden oluşan örneklem.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçeği. Katılımcılar, kendi beden okuryazarlığı algılarına dair maddeleri derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim, Geçerlik, Güvenirlilik, Faktör Yapısı, PPLSA, Spor Psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanan kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresleri: aynuryilmaz8661@gmail.com (Sorumlu Yazar).

Yazın Adresi: Sağlanan kaynakta belirtilmemiştir.

İzinler ve Ücretler ve Test Yılı

Test Yılı: Uyarlama çalışması yayın yılı 2021'dir.

İzinler ve Ücretler: Ölçeğin kullanımı için gerekli izinlerin sorumlu yazar (Aynur Yılmaz) aracılığıyla alınması tavsiye edilir. Ticari kullanım ve büyük ölçekli araştırmalar için yazarlarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Makale Erişimi: Çalışmanın tam metnine aşağıdaki bağlantılar üzerinden erişilebilir:

DOI Bağlantısı: <http://dx.doi.org/10.7575/aiac.ijels.v.9n.1p.159>

Makale Linki: journals.aiac.org.au

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ergenler-icin-algilanan-beden-okuryazarligi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Yılmaz, A., & Kabak, S. (2021). Perceived Physical Literacy Scale for Adolescents (PPLSA): Validity and reliability study. *International Journal of Education & Literacy Studies*, 9(1), 159-171. <http://dx.doi.org/10.7575/aiac.ijels.v.9n.1p.159>

Ergenler için algılanan beden okuryazarlığı ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri, sağlanan orijinal kaynak içeriğinde mevcut değildir. Maddelerin tamamına erişim için yukarıda belirtilen akademik makaleye başvurulması gerekmektedir.